

CODE OF CONDUCT

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAKUNTA
LAADITTU JA HYVÄKSYTTY 2019

SISÄLLYS

Johdanto

Häirintä ja epäasiallinen käytös

Häirintäyhdyshenkilötoiminta

Toimintaohjeita

JOHDANTO

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAVOTTAn Code of Conduct, eli toimintaopas tapahtumia varten, on ohjenuora kaikille opiskelijakunnan tapahtumiin osallistuville. Opiskelijakunta pyrkii tapahtumissaan aina positiiviseen ja yhdenvertaiseen ilmapiiriin. Tämä toimintaopas tapahtumia varten helpottaa tapahtumien järjestämistä sekä mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemista.

Opasta sovelletaan opiskelijakunnan tapahtumien yhteydessä tapahtuman virallisen ohjelman aikana, eli siitä lähtien kun tapahtuma on merkitty alkamaan ja siihen asti, kun tapahtuma on merkitty loppumaan. Opas pätee myös virallisten illanviettojen ajan, mutta epävirallisilla jatkoilla ei.

Tässä oppaassa käsitellään yhdenvertaisuutta, häirintä- ja kiusaamistilanteita sekä niihin puuttumista. Yhteiset pelisäännöt ovat tärkeä olla olemassa kaikkien tapahtumiin osallistuvien viihtyvyyden takaamiseksi.

“Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.” Suomen perustuslain 6§:ssä todetaan ihmiset yhdenvertaisiksi ja yhdenvertaisuuslain 6§:ssä kielletään yllä mainittuihin ominaisuuksiin perustuva välillinen ja välitön syrjintä sekä häirintä.

Jokainen kokee häirinnän eri tavalla, ei ole yksiselitteistä tapaa määritellä henkilön kokemuksia. Toiselle vitsi voi olla harmiton ja hauska, kun taas toinen saattaa kokea sen loukkaavana itseään tai jotakuta muuta kohtaan. Huomattavaa kuitenkin on se, että kun henkilö kokee tilanteen, jossa hänen mielestään tapahtuu häirintää, siitä jää epämiellyttävä olo.

Opiskelijakunnan tapahtumat koetaan yleisesti positiivisina ja hauskoina tilaisuuksina. Opiskelijakunnan tapahtumien toimintaoppaan tarkoituksena on luoda puitteet, joissa kaikki osallistujat voivat vastaisuudessakin kokea itsensä yhdenvertaisiksi ja tervetulleiksi erilaisiin tapahtumiin.

HÄIRINTÄ, SYRJINTÄ JA EPÄASIALLINEN KÄYTÖS

Häirintä on henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Syrjintä tarkoittaa ihmisten eriarvoista kohtelua tai erilaiseen asemaan asettamista ilman hyväksyttävää perustetta. Syrjintää on myös uhkaavan, vihamielisen, halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luominen sekä käsky tai ohje syrjiä.

Epäasiallinen kohtelu on yleisen hyvän tavan vastaista käyttäytymistä toisia kohtaan. Sopivan ja sopimattoman käyttäytymisen rajat määrittelee työpaikan henkilöstö. Jos joku kokee "hurtin huumorin" loukkaavaksi, siitä on luovuttava. Hyväksyttävään käytökseen eivät kuulu myöskään huutaminen, raivoaminen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyvien asioiden käsittely.

Opiskelijakunnan järjestämien tapahtumien osallistujat ovat monen kirjava joukko ihmisiä, joiden joukosta löytyy erilaisia mielipiteitä, ideologioita, identiteettejä ja arvomaailmoja. Kun tällainen joukko ihmisiä osallistuu yhdessä tapahtumaan voi häirintää ja syrjintää tapahtua huomaamattakin. Jokaisen ilmaisun ja mielipiteen vapauden kunnioittaminen on ensi askel syrjimättömään ja häirintävapaaseen tapahtumaan.

Suomalainen alkoholikulttuuri voi joskus olla painostava, erityisesti henkilöille, jotka eivät alkoholia käytä. Alkoholin käyttö tai sen käyttämättömyys on jokaisen oma valinta, eikä kenenkään valintaa tule ihmetellä tai arvostella. Alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtuu usein ylilyöntejä ja noloja tilanteita. Jokainen on vastuussa omasta käytöksestään eikä alkoholin vaikutuksen alaisuus poista tätä vastuuta.

Sosiaalinen media on olennainen osa opiskelijoiden arkea sekä opiskelijakunnan tapahtumia. Internetissä tapahtuva kirjallinen ja kuvallinen viestintä voidaan toisinaan ymmärtää helposti väärin ja joskus ns. meemien kohteena on useimmiten joku tapahtumaan osallistuva henkilö, jonka tekoa halutaan alleviivata huumorin keinoin. Meemin tekijän tulee ottaa huomioon hyvän maun rajat ja pyytää kuvaan päätyneen henkilön suostumus hänen kuvansa käyttöön.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖTOIMINTA

Opiskelijakunnalla on kaksi häirintäyhdyshenkilöä, jotka ovat opiskelijakunnan hallituksessa olevia luottamustoimijoita ja eri sukupuolta. Häirintäyhdyshenkilön tehtävä on kuunnella tuomitsematta ja puuttua pyydettyä esille nousseisiin häirintätilanteisiin (jatkossa tässä oppaassa käytetyt sanat häirintä ja häirintätilanne tarkoittavat myös epäasiallisen käytöksen ja syrjinnän tilanteita).

Häirintäyhdyshenkilöt ovat tavoitettavissa henkilökohtaisesti, sähköpostitse sekä puhelimitse. Yhteydenottoa tehdessään on hyvä huomioida, että ajankäytölliset haasteet voivat toisinaan vaikuttaa häirintäyhdyshenkilön nopeaan saavutettavuuteen. Opiskelijakunnan tapahtumassa häirintää tai syrjintää kokenut henkilö voi olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön myös tapahtuman jälkeen.

Yhteydenoton saatuaan häirintäyhdyshenkilö ja häirintää kokenut henkilö keskustelevat tilanteesta ja mahdollisista toimenpiteistä. Häirintäyhdyshenkilö toimii luottamuksella, eikä ryhdy toimenpiteisiin ilman häirintää kokeneen henkilön lupaa. Halutessaan häirintää kokenut henkilö voi pitäytyä vaatimasta toimenpiteistä ja hakea häirintäyhdyshenkilöltä vain keskustelutukea.

TOIMINTAOHJEITA

Jos koet häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä:

Ole yhteydessä tapahtuman häirintäyhdyshenkilöön.

- Kerro mitä olet kokenut tai mitä on tapahtunut.
- Keskustele häirintäyhdyshenkilön kanssa tilanteen ratkaisemisesta.

Jos koet tilanteen, jossa jotakuta muuta häiritään ja syrjitään ja haluat ilmoittaa siitä:

Ole yhteydessä tapahtuman häirintäyhdyshenkilöön.

- Kerro mitä olet nähnyt tai mitä on tapahtunut.
- Häirintäyhdyshenkilö on toiveestasi yhteydessä kokemasi tilanteen eri osapuoliin.

Häirintäyhdyshenkilön toimet:

Saatuun tiedon häirintätilanteesta häirintäyhdyshenkilö toimii luottamuksella ja häirityn henkilön suostumuksesta.

Häirintäyhdyshenkilö voi:

- Ottaa yhteyttä häirintätilanteen osapuoliin ja keskustella tapahtuneesta.
- Järjestää häirintätilanteen molemmille osapuolille mahdollisuuden keskustella tapahtuneesta.
- Neuvoa häirintätilanteen osapuolia ottamaan yhteyttä erilaisiin tukipalveluihin esim. puhelinpalvelut.
- Koota toimenpiteistä päättävän ryhmän.

Häirintätilanteen ollessa eritoten räikeä ja loukkaava häirintäyhdyshenkilö kokoaa toimenpiteistä päättävän ryhmän, joka koostuu liiton toimiston väestä.

Toimenpiteistä päättävä ryhmä voi:

- Ottaa yhteyttä häirinnästä syytetyn henkilön esihenkilöön.
- Päättää mahdollisista kurinpitotoimista kuten, ohjelmaosiosta tai tapahtumasta poistamisesta tai porttikiellosta opiskelijakunnan tapahtumiin.